

PRAVILA

mestne hranilnice ljubljanske.

Namen hranilnice.

§. 1. Mestna hranilnica ljubljanska ima namen, dajati vsakemu, posebno pa manje premožnim ljudem, priliko, kako nalagati prihranjeni si denar kot kapital brez ovire in zamude časa na obresti in ga vzdigovati zopet vsakokrat, kadar ga potrebujejo.

Način utemeljenja.

§. 2. Mestno hranilnico ljubljansko ustanavlja mestna občina ljubljanska vsled sklepov občinskega sveta z dne 31. marcija 1882, 11. septembra 1883, 5. maja 1884 in 31. marcija 1885.

Mestna občina ljubljanska prevzema na podlagi deželnega zakona z dne 8. novembra 1886 d. z. št. 27. splošno poroštvo za ta zavod, poleg tega pa tudi posebno poroštvo za vloge in njihovo obrestovanje v zmislu pravil dotle, dokler poroštvo ne prestane, in obvezana je v ta namen deponovati znesek 20.000 gld. v državnih zadolžnicah, ki se v to svrho vinkulujejo.

Tudi se zavezuje mestna občina ljubljanska, da bode poplačala iz občinskega premoženja troške za prvo uravnanje in za upravo proti temu, da se jej povrnejo o svojem času iz upravnega dobička.

Hranilnična zaklada in njena uprava.

§. 3. Hranilnična zaklada obstoji:

- a) iz vlog,
- b) iz upravnega dobička.

Ta zaklada upravlja se popolnem ločena od mestnega premoženja, ter se vodijo o njej tudi posebne knjige.

Reservna zaklada.

§. 4. Upravni dobiček obstoji iz onega zneska obresti od posla v zmislu pravil izvršenega (§. 23.) in od ostale uprave, ki preostane potem, ko so se odbile uložnikom pripadajoče obresti in obrestne obresti ter vsi upravni troški. Ta upravni dobiček ter poleg istega vse v zmislu §. 21. zastarele vloge sestavljajo rezervno zaklado. O rezervnej zakladi mora se voditi poseben račun.

Poraba rezervne zaklade.

§. 5. Rezervna zaklada, ki ima namen pokriti slučajne izgube hranilnične, ostane tako dolgo nedotakljiva za druge namene, dokler ne znaša 5% vseh hranilničnih vlog. Ko se pa to zgodi, je polovico onega zneska upravnega dobička, ki presega 5% vseh hranilničnih vlog, porabiti v ta namen, da se mestu vrnejo v §. 2. omenjeni utemeljiteljni in upravni stroški, in ko so ti poplačani, je to polovico porabiti v občekoristne in blagotvorne svrhe mesta ljubljanskega, katere imajo odgovarjati vedno pred vsem interesom nepremožnih udeležencev zavoda.

Druga polovica onega letnega upravnega dobička, ki presega 5% vseh hranilničnih vlog, pa pripada tako dolgo rezervnej zakladi, dokler ista ne naraste do 10% vseh hranilničnih vlog.

Ko se to zgodi in dokler se rezervna zaklada ne zmanjša pod 10% vseh hranilničnih vlog, je ves letni upravni dobiček porabiti v občekoristne in blagotvorne svrhe mestne občine ljubljanske, katere imajo odgovarjati vedno pred vsem interesom nepremožnih udeležencev zavoda, a to le s pritrjenjem e. kr. deželne vlade.

Ko je rezervna zaklada narastla na 5% vseh hranilničnih vlog, more politično deželno oblastvo odvezati mestno občino ljubljansko, ako za to poprosi, posebnega vsled §. 2. teh pravil danega poročstva; splošno poročstvo pa ima ostati vedno veljavno.

Vrhu tega je hranilnica obvezana ustanoviti iz kurznega dobička, kateri doseže z efektnim poslom, posebno rezervno zakladi za kurzne razlike. Tej zakladi imajo se poleg potrebe pridodajati tudi zneski iz poslovnega preostatka.

Valuta.

§. 6. Hranilnica sprejema in vrši vsa izplačila ter vodi svoje račune v avstrijskej veljavi.

Vloge.

§. 7. Vsaka vloga, ki ne znaša manje ko 1 gld. je dopuščena. Skupni znesek, ki se za jedno ter isto stranko v jedni vlogi ali v več vlogah sprejme v obrestovanje, določen je na 5000 gld. Hranilnica ima pravico, to svoto presegajoče vloge sprejeti proti nižjim obrestim in občinski svet ljubljanski ima vselej pravico, znižati ta maksimalni znesek vloge ter objaviti to na primeren način občinstvu. Hranilnično ravnateljstvo pa ima pravico, ne da bi moralo navajati razloge, odvrčati vloge tudi, ako ne presegajo gorenjega najvišjega vložnega zneska.

Obrestovanje.

§. 8. Visokost obresti, katere se plačujejo od vlog, ustanavlja po denarnem in časovnem razmerji občinski svet. Ako bi kaka preuredba

v merilu obresti kratila pravice strank, objaviti jo je vsaj mesec prej ko stopi v veljavo s pristavkom, da je vložnikom dano na voljo, vzeti nazaj svoje vloge v primernem roku, ki ga je tako določiti, da poteče pred dôbo, s katero ta preuredba postane veljavna.

Hranilnica obrestuje vloge od prvega delavnika po vložnem dnevu in daje obresti pri izplačevanju do delavnika pred izplačilnim dnevom. Mesec šteje se po trideset dni.

Oni zneski, ki narastejo vsled doplačevanja vlog ali vsled pri-računjenja obresti po poluletnem računskem sklepu, obrestujejo se le od števila goldinarjev; prebitek v krajcarjih pa ostane neobrestovan. Kedar se računijo obresti, ni gledati na kake drobce v krajcarjih.

Kapitalizovanje neizplačanih obrestij.

§. 9. Vsakemu vložniku je na prosto dano, da zapadle obresti svojih vlog vzdigne ali ne. Ako obresti niso vzdignene do konca junija ali decembra vsacega leta, smatrajo se za novo vlogo, ne da bi treba bilo vložno knjižico produkovati, in se obrestujejo od 1. julija, oziroma 1. januarija naprej.

§. 10. Določba §. 1480. obč. drž. zak. o zastaranji obresti v dôbi treh let nima veljave glede obresti od hranilničnih vlog. V slučajih, ko bi neizplačane obresti narastle do zneska vloge, ne da bi se bil dotični udeležnik oglasil pri hranilnici, upravičen je zavod ustaviti dalnje obrestovanje.

Vračilo hranilničnih vlog.

§. 11. Vsakemu vložniku dano je na voljo, terjati svoj vloženi kapital do 100 gld. brez odpovedi nazaj. Zneski, ki presegajo 100 gld., morajo se za izplačilo odpovedovati. Odpovedne roke določa upravni odbor vsakokratnemu denarnemu in časovnemu razmerju primerno. Ko bi se s to določbo kratile kake pravice vložnikov, postane veljavna še le mesec dni potem, ko je bila razglašena.

Hranilnica si pa pridržuje pravico izplačevati odpovedane zneske dogovorno z udeležniki še predno preteče določeni odpovedni rok in sicer ali ves znesek najedenkrat ali pa polagoma v delnih zneskih.

Po preteku odpovedne dôbe prestaja odpovedanega kapitala obrestovanje v zmislu pravil.

Vložniku dano je na voljo preklicati odpoved. Ako se zgodi ta preklic predno je iztekel rok, ne prurušuje se obrestovanje v zmislu pravil; ako pa se preklic zgodi pozneje, smatra se znesek, ki je bil izplačljiv, za novo vlogo in obrestuje se zopet po določbah §. 8. teh pravil.

§. 12. Tudi hranilnica ima pravico, vloge odpovedovati. Za njo veljajo enaki roki, kakor za vložnike. Upravičena je, odpoved zvršiti ali s tem, da jo izroči vložniku, ali pa, da jo priobči v časniku, ki je

določen za hranilnična razglasila. V poslednjem slučaju je treba v objavi naznaniti številko lista udeležniške kapitalne knjige in znesek vloge. Zoper tak način odpovedi ni nikakega ugovora.

Vloge, ki so bile tako odpovedane, ne obrestujejo se več od onega dne, ko jim poteče odpovedni rok, ter se smatrajo za depositum.

Hranilnične vložne knjižice.

§. 13. Denar se vlaga na določeno ime, katero ima povedati vložnik. Za vsako prvo vlogo dobi vložnik koleka prosto hranilnično knjižico za ceno, katero določa ravnateljstvo. Ta knjižica izgotovi se pod tekočo številko ter obsega poleg imena, katero je povedal vložnik, in poleg zaznambe zvezka in lista udeležniške kapitalne knjige, vse vloge, vse obrestne pripiske in vsa izplačila z dnevom in položkino številko vred.

Hranilnična vložna knjižica mora na prvi strani zaznamovana biti s hranilničnim pečatom in podpisati jo ima o prvi in vsakej naslednji vlogi, kakor tudi o vsakem izplačilu in popolnem vračilu vlog, ravnatelj ali uradnik, ki ga določi za to upravni odbor, in blagajnik.

Vsakej hranilnične knjižici imajo se prišiti pravila zavoda in obrestna tabela, iz katere je razvidno, do katerega zneska morejo v prvem in naslednjih devetnajstih letih narasti vloge od 1 do 100 gld., ako se jim prištevajo obresti in obrestne obresti.

§. 14. Ako se vrne vsa vloga z obrestmi vred, pridržati si hranilnica vložno knjižico.

Vknjiževanje vlog.

§. 15. Za vsako vložno knjižico določi se v udeležniški kapitalski knjigi poseben list, na kateri se zapiše vsaka vloga z dotičnimi kapitalizovanimi obrestmi, ter zaznamujejo tudi vsa na nje račun izvršena plačila.

Izplačevanje prinescu.

§. 16. Vsak, kedor prinese hranilnično knjižico in pride po vlogo ali obresti, velja za njenega lastnika ali za njegovega upravičenega pooblaščenca, ako izplačila ne ovira v §§. 19. in 20. omenjena amortizacija, sodiška prepoved v zmislu §. 22. ali začasna zaznamba v zmislu §. 18. in ako ni lastnik, ki je v knjižici zapisan, v njej zaznamoval in podpisal pridržka, da se sme vloga izplačati le njemu samemu ali njegovemu odstopniku (cesijonarju) ali pooblaščenca. Za ta pridržek mora v vsakej hranilnične knjižici biti odprta posebna rubrika.

§. 17. Ako se hranilnična knjižica, katera ima pridržek lastnika, da se sme denar le njemu samemu izplačati, odstopi (ceduje) ali proda, izkazati se ima o svoji osebi tisti, ki terja izplačilo na tako knjižico.

Če se odstopi taka knjižica, ali če se pooblasti kdo vzdigniti ves znesek, na kateri se glasi knjižica, ali vzdigniti samo del tega zneska, ki se je odstopil ali ki se ima vzdigniti, ima se odstop in pooblastilo zapisati v hranilnično knjižico in podpisati ga ima prvotni vložnik, oni, kateremu se je odstopila knjižica in dve priči.

Ravno tako naj se ravna, če se odstopi od pridržka.

Zaznamovanje izgubljenih hranilničnih knjižic.

§. 18. Ko bi se kaka vložna knjižica izgubila, na voljo je dano dotičnej stranki, da naznani izgubo zavodu z natančnim sporočilom svojega imena, stanu in stanovanja. To naznanilo mora se zaznamovati in ima za nasledek, da hranilnica ne sme na takovo knjižico izplačati niti kapitala, niti obrestij nikomur, ki se ne more zadostno izkazati o lastništvu njenem.

Taka zaznamba pa velja le 30 dnij, v katerem času se stranki prepušča, storiti potrebne korake potom pravnega postopka in to tem gotoveje, ker bi se sicer po preteku te dôle zaznamba izbrisala.

Amortizacije vložnih knjižic.

§. 19. Ker hranilnica ne izplačuje ničesar, ako se ne predloži hranilnična knjižica, treba je isto v slučajih, ko bi se bila izgubila, sodiškim potom amortizovati.

V ta namen izroči se stranki na njeno zahtevo izpisek iz udeležniške kapitalne knjige.

Dôba za amortizacijo določena je na 6 mesecev.

Izplačilo amortizovanih zneskov.

§. 20. Potem ko je amortizacijski odlok postal pravnoveljavnen in se je hranilnici izročila amortizacijska listina, izvrši se izplačilo proti potrdilu prejema ali pa se stranki, če hoče, izroči duplikat vložne knjižice.

Zastaranje hranilničnih vlog.

§. 21. Gledé zastaranja hranilničnih vlog veljajo splošne zakonite določbe.

Dôba, v katerej zastarajo hranilnične vloge, računani se od poslednje vloge ali izplačila ali od poslednjega pripisa obresti, katero je izvršil zavod v hranilnični knjižici, tako, da jo preruši vsaka nova vloga ali izplačilo, ter je določena na 40 let. Zastarane hranilnične vloge pripadejo rezervnej zakladi (§. 4.).

Sodiške prepovedi.

§. 22. Sodiške prepovedi hranilničnih vlog ovirajo pravico posestnika hranilnične knjižice, da vzdigne glavnico in obresti.

Poraba zaklad.

§. 23. Mestna hranilnica ljubljanska upravičena je porabljati vloge in lastno svoje premoženje tako-le:

1. Da jih obrestonosno posoja na nepremična posestva s sirotinsko varnostjo, pred vsem v Ljubljani in v okraji ljubljanske okolice, potem v vojvodini Kranjske sploh in izjemoma tudi v ostalih v državnem zboru zastopanih kraljestvih in deželah tako, da imate obe stranki pravico poluletne odpovedi celega dolga in da se ob jednom določijo stalni vračilni obroki ter s pogojem, da so poslopja, na katera se posoja, zavarovana pri kakej tuzemskej požarneji zavarovalnici ali da se zavarujejo poprej; dalje s pogojem, da se sme ves kapital z dolžnimi obrestmi vred terjati nazaj brez predidoče odpovedi, če se obrestni ali dogovorjene anuitete niso plačale najkasneje v šestih tednih potem, ko so zapadle, in slednjič s pogojem, da dolžniki povrnejo vse stroške, ki narastejo vsled odpovedi, odstopa (cesije), pobotavanja in izterjevanja in da se podvržejo rednemu sodišču hranilnice.

2. Da jih posoja občinam, ki so upravičene sprejemati in odplačevati posojila potom davkovskih priklad v lastnem delokrogu ali pa so prejele zakonito predpisano dovoljenje zato, proti vračilu v obrokih in poluletnemu anticipativnemu obrestovanju.

3. Da jih z dovoljenjem političnega deželnega oblastva posoja javnim, občekoristnim, na načelo vzajemnosti postavljenim zavodom, istotako proti vračilu v obrokih in poluletnemu, anticipativnemu obrestovanju.

4. Da jih posoja proti zastavljanju avstrijskih državnih zadolžnic in drugih tem enakih kreditnih papirjev, delnic priv. avstro-ogerske banke, tuzemskih na Dunajskeji borzi zaznamovanih zastavnih listov, dalje polnovplačanih delnic in efektov iz prioritêtnih posojil takošnih tuzemskih obrtnih podjetij, katerih dohodek je zagotovljen vsled državnega poroštva, in konečno kovanega v prometu stoječega zlatega in srebernega denarja.

5. Da eskomptuje lastne hranilnične knjižice in izžrebane državne srečke.

6. Da eskomptuje v Ljubljani plačilne (ne samo domicilovane), ne kasneje ko v šestih mesecih zapadajoče menjice, ki so preskrbljene s podpisami vsaj dveh firm, o katerih je znano, da sta sigurni, razen tega pa s podpisom jedne protokolovane firme ali jednega tacega protokolovanega društva, ki je ustanovljeno na podlagi vzajemnosti ali ima pa zadosten poroštveni zaklad ter se sploh priznava njegova plačilna zmožnost.

7. Da kupuje take vrednostne listine, na katere sme vsled gorenjega odstavka 4. posojati.

8. Da kupuje posestva, če je tega v varnost hranilnice treba takrat, kedar bi taka posestva, na katerih ima hranilnica izposojen denar,

prišla na eksekutivno prodajo in bi se bilo bati, da se utegnejo pri tretjej dražbi prodati tako nizko pod cenilno vrednostjo, da bi skupilo ne zaleglo popolnoma za hranilnično terjatev.

Za slehrni nakup te vrste treba je poprej zadobiti dovoljenja političnega deželnega oblastva in le, ko bi se to ne moglo zgoditi zaradi nujnosti, naj se to dovoljenje zadobi kasneje.

Tudi se imajo taka posestva zopet prodati takoj, ko je le mogoče izvršiti to brez škode za zavod.

Razen tega smejo se s poprej zadobljeno dovolitvijo političnega deželnega oblastva, kupovati, toda le iz rezervne zaklade, posestva, katera potrebuje hranilnica za lastno poslovanje.

Za načina porabe, naštetá ad 2. in 3. treba je vedno sklepa hranilničnega upravnega odbora in odobrenja političnega deželnega oblastva.

Posojila na vrednostne papirje in kovani denar.

§. 24. Posojila na vrednostne v §. 23. ad 4. imenovane papirje morejò se dovoljevati najdalje na dôbo 6 mesecev in sicer do treh četrtin borzne vrednosti dotičnega dné. Ako se posojilo na take papirje o roku (plačilnem dnevu) ni vrnilo niti ponovilo, ima hranilnica pravico, izplačati se iz izročenih jej zastav v zmislu minist. naredeb z 2. februvarija 1852. leta, šte. 42. drž. zak. in z 28. oktobra 1865. leta, št. 110. drž. zak. Tudi v slučaji konkurza ima hranilnica to pravico ravnanje se po določbah, obseženih v §. 164. alineja 1. konkurznega reda z dné 25. decembra 1868. drž. zak. št. 1. iz 1869. leta. Ako pa se je posojilo vrnilo pred pogojeno dôbo, ima se za čas od vplačilnega dné do dné, ko je posojilo zapadlo, povrniti odpadajoči znesek obresti.

Tudi pred rokom posojila ima hranilnica isto pravico izvansodiške prodaje papirjev pri njej zastavljenih za dobljena posojila, ako se je njihova vrednost zmanjšala do treh četrtin onega kurza, katerega so imeli o dnevu zastavljenja in ako dolžnik primanjkljaja ne pokrije v 24 urah potem; ko je prejel dotični poziv.

Na kovani denar hranilnica daje posojila do štirih petin nominalne vrednosti in to k večemu na 6 mesecev.

Nakup vrednostnih papirjev.

§. 25. Za nakup tacih vrednostnih papirjev, na katere se smejo dovoljevati posojila (§. 23. ad 4.), smejo se porabiti le oni zneski, ki niso namenjeni za neposredno pokritje vloženih denarjev in po tem takem spadajo med vlastno premoženje hranilnično.

Hranilnična uprava.

§. 26. Upravo mestne hranilnice Ljubljanske vodi občinski svèt deželnega stolnega mesta ljubljanskega, potem od istega voljeni upravni odbor in ravnateljstvo.

Delokrog občinskega sveta.

§. 27. V delokrog občinskega sveta spadajo naslednji predmeti:

1. volitev upravnega odbora;
2. določba o obrestih, ki se imajo plačevati od vlog (§. 8.), in o tem, kako se imajo plodunosno porabiti hranilnične zaklade (§. 23.) ter določba najvišjega zneska vloge (§. 7.) in določba o obrestih, ki se imajo hranilnici plačevati od posojil (§. 23.);
3. nameščevanje hranilničnih uradnikov in izdavanje navodil;
4. imenovanje hranilničnega pravnega konsumenta;
5. pregledovanje in potrdilo vsakoletnega računskega zaključka (§. 39.);
6. sklep o predlogih gledé porabe rezervne zaklade za lokalne namene (§. 5.);
7. določba o slučaji v §. 23. ad 8. imenovanem;
8. sklep o preuredbi pravil (§. 42.) in prestanku hranilnice (§. 43.).

O točkah, omenjenih v odstavcih 2, 3, 4, 6, 7 in 8, sklepati ima občinski svet na podlagi predlogov upravnega odbora.

Upravni odbor.

§. 28. V upravni odbor voli mestni zastop za dōbo treh let v zmislu §. 27. ad 1. dvajset odbornikov, katerih polovica mora pripadati mestnemu zastopu. Dopolnilne volitve imajo se vršiti takoj. Upravni odbor voli iz svoje srede z absolutno večino glasov predsednika in njegovega namestnika.

Pravice in dolžnosti upravnega odbora.

§. 29. Upravni odbor čuva v obče o poslovanji hranilničnem. Posebno pa mu je pridržano dovoljevanje posojil na posestva (§. 23. ad 1.) ter določba o nakupovanji vrednostnih papirjev (§. 23. ad 7.) in končno vsi sklepi, ki se tičejo nalaganja vlastnega hranilničnega premoženja ter splošne uprave njegove.

Sklepa se v sejah upravnega odbora z nadpolovično večino glasov; kedar je jednoliko število glasov, odločuje glas predsednikov. Da se v sejah upravnega odbora more veljavno sklepati, treba je, da se redoma povabijo vsi odborniki ter jim naznani ob enem program, in da je navzočih vsaj polovica členov upravnega odbora.

Zapisnike o sejah podpisovati imajo: predsednik, jeden izmed členov odborovih in zapisovalec.

Vselej, kedar se v upravnem odboru obravnava kak predmet, pri katerem je osebno interesovan kak člen upravnega odbora ali pa kedo njegovega sorodstva ali svaštva, odstopiti ima dotični člen za toliko časa, dokler se o takem predmetu obravnava in ne odglasuje.

Ravnateljstvo hranilnice.

§. 30. Ravnateljstvo obstoji iz predsednika upravnega odbora, njegovega namestnika in treh členov, katere upravni odbor voli iz svoje srede za dōbo treh let. Dopolnilne volitve imajo se vršiti takoj.

Pravice in dolžnosti ravnateljstva.

§. 31. Ravnateljstvo vodi hranilnično poslovanje ter zastopa hranilnico na znotraj in na zunaj. Sploh ima ravnateljstvo opravljati ves óni posel, kateri ne spada v dolžnost upravnega odbora ali uradnikov v znislu izdanih navodil. Pravice in dolžnosti njegove določa posebni, po političnem deželnem oblastvu potrjeni poslovni red. Posebno ima ravnateljstvo določati in razglašati dneve in ure, o katerih se sprejemajo in izplačujejo vloge, kakor tudi določati čas, kedaj morejo stranke opravljati svoj posel pri ravnateljstvu, blagajnici in knjigovodstvu.

§. 32. Ravnateljstvo izvoli izmed sebe za čas svojega poslovanja pisarničnega ravnatelja, kateri ima nadzorovati poslovanje.

§. 33. Členi upravnega odbora in ravnateljstva opravljajo svojo službo brezplačno.

§. 34. Ravnateljstvene seje sklicuje in dnevni red tem sejam določa predsednik upravnega odbora. On ali namestnik njegov vodi ravnateljstvene seje.

K ravnateljstvenim sejam morajo pozvani biti vsi členi ravnateljstva ter se jim ima ob enem s pozivnico naznaniti tudi dnevni red.

Da so sklepi veljavni, morata poleg predsednika navzoča biti še dva člena ravnateljstva.

Sklepati je z nadpolovično večino glasov. Kedar je jednoliko glasov, odločuje glas predsednikov.

Zapisnike o sejah podpisovati imajo: predsednik, pisarnični ravnatelj in zapisovalec.

Nameščanje in odpuščanje uradnikov.

§. 35. Za računska in blagajniška opravila namestiti je potrebno osobje.

Pravico nasvetovati to osobje ima upravni odbor; stalno imenovati ga, kakor tudi iz službe odpuščati ali v pokoj devati pa mestni zastop. Začasne uredbe v uradniškem in služabniškem stanji, kakor na pr. suspendovanje, prepušča se ravnateljstvu.

Uradniki dobé službene predpise, katere nasvetuje ravnateljstvo, potrjuje pa mestni zastop.

Pri podeljevanji služeb je pred drugimi prosilci ozirati se na sposobne prosilce vojaškega stanu v zmislu zakona z dné 19. aprila 1872. drž. zak. št. 60.

Pravoveljavno podpisovanje in razglašanje.

§. 36. Hranilnica se imenuje „mestna hranilnica ljubljanska“.

Odpravke upravnega odbora podpisuje predsednik istega in jeden odbornik; odpravke ravnateljstva pa zopet predsednik in pisarnični ravnatelj.

Predsednik upravnega odbora zastopa hranilnico oblastvom in tretjim osobam nasproti. On potrjuje tudi sprejem vseh uradnih in sodiških vročeb.

Javna razglasila hranilnična vršé se pravomočno po uradnem časniku, v Ljubljani izhajajočem.

Omejenje udeležbe pri porabi denarjev.

§. 37. Organi, ki so določeni za neposredno upravo, kakor ravnatelji, pravni konsulentje in plačani uradniki hranilnični, nimajo se udeleževati plodunosne porabe hranilničnega denarja in ne smejo nikdar stopiti k zavodu v razmero dolžnikov.

Hranjevanje hranilničnega premoženja.

§. 38. Vsi denarji, vrednostni papirji in vse denarne listine imajo se po določenih, veljavnih za javne blagajnice shranjevati, posebno pa imajo biti gotovi denarji in vrednostne listine pod kontrolnim zaporom dveh ravnateljskih členov in se sme blagajniku vsak dan izročati le gotovina, ki je za tekoče izdatke dotičnega dneva neobhodno potrebna.

Objavljanje računskih zaključkov.

§. 39. Hranilnica sklepa svoje račune konci meseca junija vsacega leta poluletno, konci decembra pa za vse leto in je obvezana letna poslovna poročila priobčevati. Letni zaključek ima se, potem ko ga je potrdil občinski svet (§. 27. ad 5.), predložiti e. kr. deželnej vladi v Ljubljani v pregled.

Iz zaključka mora biti razvidno število vlog, znesek vloženih kapitalov, način, kako so se porabili, potem koliko imajo tirjati vložniki za vloge in obresti, koliko je za hranilnico kot prirastek k rezervni zakladi preostalo, ter končno stroški za upravo; razen tega je v njem objaviti tudi primerjanje vseh teh podatkov z rezultati prešlih let.

Cesarski komisar.

§. 40. Hranilnici pridaja se po zakonu poseben cesarski komisar, kateremu mora biti vedno znano, kako gredo hranilnična opravila, v katerem stanji je njena blagajnica in vse njeno poslovanje. On čuva o tem, da se izpolnjujejo pravila in ako zapazi kake nedostatke ali nepravilnosti, storiti ima primernim načinom vse, kar je potreba, da se vzpostavi red in varnost zavoda. Če je potreba, poročati ima deželnemu oblastvu v zmislu danih mu ukazov o stanji zavoda in o svojem uradnem postopanju.

Pritožbe in pravne zahteve vložnikov.

§. 41. Pritožbe in pravne zahteve posameznih vložnikov proti hranilnici se rešujejo ali po administrativnem, ali po pravdnem potu.

Pritožbe proti domišljenim protipravnim postopkom hranilnice imajo se naznaniti c. kr. deželnej vladi za Kranjsko, katera določa in potrebno ureja s pripustom rekurza na c. kr. ministerstvo za notranje zadeve. V vseh ostalih zadevah veljajo za hranilnico aktivno in pasivno po zakonu v to določena sodišča.

Prememba pravil.

§. 42. O premembah pravil sklepa občinski svet; vendar pa je za veljavnost njihovo treba oblastvenega odobrenja.

Vse premembe pravil imajo se vedno naznanjati po časopisih in one, ki se tičejo pravic vložnikov, zadobé veljavo še le tri mesece potem, ko so bile prijavljene po uradnem listu.

Prestanek hranilnice.

§. 43. Zavod more prestatu le na podlagi sklepa občinskega sveta po dovoljenji političnega deželnega oblastva, kateremu je ob jednem s prošnjo za prestanek predložiti načrt, kako se bode vršilo prestajanje. Upravni odbor preskrbeti ima likvidacijo. Potem, ko so se popolnem povrnile vse vloge in plačale obresti od njih ter izpolnile vse ostale dolžnosti tičooe se hranilnice, je prebitek porabiti za občekoristne lokalne namene. Določati ima o tem občinski svet s pridržkom odobrenja političnega deželnega oblastva.

Štev. 2543/Pr.

Vsled pooblastitve vis. c. kr. ministerstva noľranjih stvari z dne 20. junija 1888 štev. 8772 potrjuje s tem pričujoča pravila

c. kr. deželna vlada za Kranjsko

dne 15. decembra 1888.

L. S.

C. kr. deželni predsednik:

Winkler l. r.

Izvrševalne določbe k pravilom ljubljanske mestne hranilnice.

Poslovni red ravnateljstvu.

Hranilnična uprava.

§. 1. Upravo mestne hranilnice ljubljanske vodi občinski svet deželnega stolnega mesta ljubljanskega, potem od tistega voljeni upravni odbor in ravnateljstvo (§. 26. pravil).

Delokrog občinskega sveta.

§. 2. Občinskemu svetu so pridržani naslednji predmeti:

1. volitev upravnega odbora;
2. določba o obrestih, ki se imajo plačevati od vlog (§. 8. pravil), in o tem, kako se imajo plodunosno porabiti hranilnične zaklade (§. 23. pravil), ter določba najvišjega zneska vloge (§. 7. pravil) in določba o obrestih, ki se imajo hranilnici plačevati od posojil (§. 23. pravil);
3. nameščevanje hranilničnih uradnikov in izdavanje navodil;
4. imenovanje hranilničnega pravnega konsulentata;
5. pregledovanje in potrdilo vsakoletnega računskega zaključka (§. 39. pravil);
6. sklep o predlogih glede porabe rezervne zaklade za lokalne namene (§. 5. pravil);
7. določba o slučajih v §. 23. ad 8 pravil imenovanem;
8. sklep o preuredbi pravil (§. 42. pravil) in prestanku hranilnice (§. 43. pravil).

O točkah, omenjenih v odstavkih 2., 3., 4., 6., 7. in 8. sklepati ima občinski svet na podlagi predlogov upravnega odbora (§. 27. pravil).

Upravni odbor.

§. 3. V upravni odbor voli mestni zastop za dōbo treh let v zmislu §. 27. ad 1 pravil 20 odbornikov, katerih polovica mora pripadati mestnemu zastopu. Dopolnilne volitve imajo se vršiti takoj. Upravni odbor voli iz svoje srede z absolutno večino glasov predsednika in njegovega namestnika (§. 28. pravil).

Pravice in dolžnosti upravnega odbora.

§. 4. Upravni odbor čuva v obče o poslovanji hranilničnem. (§. 29. pravil.) Posebno pa mu je pridržano dovoljevanje posojil na posestva (§. 23. ad 1 pravil) ter določba o nakupovanji vrednostnih papirjev (§. 23. ad 7 pravil) in konečno vsi sklepi, ki se tičejo nalaganja vlastnega hranilničnega premoženja ter splošne uprave njegove.

Ravnateljstvo hranilnice.

§. 5. Ravnateljstvo obstoji iz predsednika upravnega odbora, njegovega namestnika in treh členov, katere upravni odbor voli iz svoje srede za dōbo treh let. Dopolnilne volitve imajo se vršiti takoj (§. 30. pravil).

Delokrog ravnateljstva. — Poslovni navod in pisarnični predpisi. — Sprejemanje uradnih slug in diurnistov. — Določevanje uradnega časa.

§. 6. V delokrog ravnateljstva spada uprava vlastnega in hranilnici zaupanega premoženja ter smé v nalaganji njegovem v zmislu §. 23. ad 4, 5, in 6 pravil storiti iz lastne moči, kar se mu zdi potrebno.

Ravnateljstvo zastopa hranilnico na znotraj in na zunaj ter ima sploh opravljati ves oni posel, ki ne spada v dolžnost upravnega odbora ali hranilničnih uradnikov.

Ravnateljstvo sestaviti ima poslovni navod in pisarnične predpise glede notranje uprave zavoda, posebno kar se tiče izvrševanja raznih pisarničnih opravil. Ta navod in te predpise mora odobriti mestni zastop ljubljanski in se tedaj brez izrecnega njegovega dovoljenja tudi premeniti ne smejo.

Uradne sluge in diurniste ima ravnateljstvo v slučajih potrebe pravico sprejemati brez posebnega dovoljenja mestnega zastopa.

Tudi ima ravnateljstvo določati in objavljati dneve in ure, o katerih se sprejemajo in izplačujejo vloge, kakor tudi določati čas, kedaj morejo stranke opravljati svoj posel pri ravnateljstvu, blagajnici in knjigovodstvu (§. 31. pravil).

Pisarnični ravnatelj.

§. 7. Ravnateljstvo izvoli izmed sebe za čas svojega poslovanja pisarničnega ravnatelja, kateri ima nadzorovati poslovanje (§. 32. pravil).

Njemu so neposredno podrejeni vsi uradniki in sluge zavoda, med katere ima po vlastnem prevdarku razdeljevati pisarnični posel.

On ima paziti, da se vse določbe poslovnega navoda in pisarničnega predpisa strogo in točno izpolnjujejo, ter ima v posebno važnih in nujnih zadevah, kedar bi vsled odloga utegnila nastati kaka denarna izguba za hranilnico, pravico, samostalno in po vlastnem prevdarku postopati, dotične svoje naredbe pa je obvezan naknadno plenumu ravnateljstva ali upravnega sveta predložiti v odobrenje, kakor to zahteva bistvo njihovo z ozirom na §§. 29. in 31. hranilničnih pravil in na določbe tega poslovnega reda.

Seje ravnateljstva.

§. 8. Ravnateljstvene seje, katere se imajo vršiti redno vsak četrtek in v katerih je obravnavati vse zadeve tekočega posla, sklicuje in dnevni red tem sejam določa predsednik upravnega odbora. On ali namestnik njegov vodi te seje.

K ravnateljstvenim sejam morajo pozvani biti vsi člani ravnateljstva ter se jim ima ob enem s pozivnico naznaniti tudi dnevni red.

Da so sklepi veljavni, morata poleg predsednika navzočna biti še dva člana ravnateljstva.

Sklepati je z nadpolovično večino glasov. Kedar je jednoliko glasov, odločuje glas predsednikov.

O vseh sejah sestavljati je zapisnike, katere imajo podpisovati: predsednik, pisarnični ravnatelj in zapisovalec (§. 34. pravil).

Vselej, kadar se v ravnateljstveni seji obravnava kak predmet, pri katerem je osebno interesovan kak člen ravnateljstva ali pa kdo njegovega sorodstva ali svaštva, odstopiti ima dotični člen za toliko časa, dokler se o takem predmetu obravnava in ne odglasuje.

Zadeve, ki se imajo po pravilih predložiti v rešitev upravnemu odboru, morajo predložene biti v predposvetovanje ravnateljstvu, katero še le določi, da se imajo postaviti na dnevni red seje upravnega odbora.

Seje upravnega odbora.

§. 9. Redne seje upravnega odbora so vselej 2. dne vsacega meseca. Program tem sejam sestavlja ravnateljstvo.

Izredne seje upravnega odbora sklicujejo se, kedar ima ravnateljstvo kake posebno važne in nujne, delokrogu upravnega odbora pridržane zadeve v obravnavo predložiti ali kedar to pismeno zahteva pet členov upravnega odbora, ki morajo ob enem naznaniti ravnateljstvu predmet, o katerem žele, da se obravnava v izrednej seji.

Redne in izredne seje sklicuje predsednik upravnega odbora, ali, če bi bil on zadržan, njegov namestnik.

Sklepa se v teh sejah z nadpolovično večino glasov; kedar je jednoliko število glasov, odločuje glas predsednikov. Da se v sejah upravnega odbora more veljavno sklepati, treba je, da se redoma pojavijo vsi odborniki ter jim naznani ob enem program, in da je navzočnih vsaj polovica členov upravnega odbora.

O vseh sejah upravnega odbora sestavljati je zapisnike, katere imajo podpisovati: predsednik, jeden izmed členov odborovih in zapisovalec.

Vselej, kadar se v upravnem odboru obravnava kak predmet, pri katerem je osebno interesovan kak člen upravnega odbora ali pa kedo njegovega sorodstva ali svaštva, odstopiti ima dotični člen za toliko časa, dokler se o takem predmetu obravnava in ne odglasuje (§. 29. pravil).

Odgovornost ravnateljstva, upravnega odbora in hranilničnih uradnikov. Jamčevine poslednjih.

§. 10. Členi upravnega odbora in ravnateljstva, kakor tudi vsi hranilnični služniki, odgovorni so za svoje poslovanje z ozirom na hranilnična pravila, izvrševalne določbe in na posebna jim dana navodila v zmislu določil občega državljanskega zakonika.

Blagajnični in knjigovodski uradniki položiti morajo, predno nastopijo službo, jamčevino, katere visokost določa mestni zastop in katera ne sme biti manjša, kot njihova letna služnina. Iz te jamčevine ima hranilnica pravico odškodovati se za vse škode, katere bi jej utegnile nastati vsled uradnega poslovanja teh uradnikov.

Dolžni listi.

§. 11. O vsakem posojilu, katero dovoli hranilnična uprava, izgotoviti je dolžni list, v katerem mora razločno naveden biti znesek posojila, visokost letnih obresti, katere bode plačevati od njega, dôba, do katere se je dovolilo posojilo, — če se je dovolilo na nedoločno dôbo, treba, da je to izrecno povedano, — pogoji, pod katerimi se je dovolilo, zastava, na katero se je dovolilo posojilo, in v slučajih, v katerih se je dovolilo posojilo na nedoločno dôbo, tudi pogoj poluletne odpovedi za obe stranki.

Dolžni listi o posojilih na posestva morajo biti izgotovljeni tako, da se zamore na njihovej podlagi izvršiti vknjižba v zemljiško knjigo.

Vračilo posojil. Dolžne knjižice. Pobotovanje vračil.

§. 12. Posojila, katera so se dovolila na gotovo vrsto let, imajo se amortizovati s poluletnimi, vselej dné 1. januarja in 1. julija plačilnimi anuitetami, katere ostanejo ves čas amortizovanja jednake. V teh anuitetah morajo biti obsežene obresti, katerih visokost določa mestni zastop, kakor tudi amortizacijska kvota.

Od posojil, dovoljenih na nedoločno dôbo, treba isto tako poluletno plačevati obresti, katere postajejo plačilne vselej dné 1. januarja in 1. julija. Za vplačilo anuitet in obresti čakala bode hranilnica najdalje šest tednov po plačilnem dnevu; potem pa je upravičena postopati proti netočnim plačnikom sodiško ali pa tudi zahtevati nazaj ves kapital z dolžnimi obrestmi vred brez kake odpovedi.

V obzira vrednih slučajih je ravnateljstvo upravičeno, rok za vplačilo dolžnih obresti še podaljšati. Isto tako sme ravnateljstvo ustaviti pričeto tožbo in izvršbo.

Vsakemu izposojevalcu izroči hranilnica dolžno knjižico, v katerej se na levi strani zaznamuje znesek posojila ter navedó obresti, katere je od tega posojila plačevati, in pogoji povračevanja. Na desni strani te knjižice potrjuje hranilnica plačane anuitete, obresti in — pri posojilih na nedoločno dôbo — odplačila. Druzih potrdil hranilnica ne izdaja.

Ako kak dolžnik pošlje anuiteto, obrestni obrok ali odplačilo hranilnici po pošti, smatrati ima poštnoprejemni list za dokaz storjenega plačila in hraniti ga v dolžni knjižici.

Kedar je odplačano celo posojilo, vrne hranilnica dolžni list in — kedar je posojilo bilo vknjiženo na posestvo — izda na stroške dolžnikove izknjižbeno pobotnico, podpisano od predsednika upravnega odbora ali njegovega namestnika, pisarničnega ravnatelja in jednega člana ravnateljstva.

Pravni konsulent.

§. 13. Upravni odbor hranilnice ima pravico za oskrbljevanje pravnih zadev zavoda nasvetovati pravnega konsumenta, katerega imenuje mestni zastop (§. 27. ad 4 pravil).

Istega povabiti je k vsem sejam ravnateljstva in upravnega odbora, pri katerih pa ima vedno le konsultativen glas.

Prošnje za posojila na nepremičnine.

§. 14. Prošnje, ki se podajajo za dovolitev posojil na nepremičnine, morajo biti sestavljene tako, da je iz njih razvidno:

1. da je prosilec samovlasten posestnik nepremičnine, na katero želi posojilo dobiti, ali pa, da se v slučajih kacega omejenja lastninske pravice izkaže s potrebnim dovoljenjem ali pooblastilom za sklepanje posojila;

2. da dokaže s popolnim in najnovejšim izpiskom iz zemljiške knjige, koliko je na posestvu vknjiženih bremen, ter se izkaže v tem, da je vse zapadle davke popolnem poplačal;

3. da pri kmetijskih realitetah in zemljiščih sploh dokaže s predložitvijo dotične katastralne pole, koliko je zemljišča te ali one vrste, in s predložitvijo davčnih izkazov, koliko se od njega plačuje raznih davkov;

4. da pri poslopih, ki se ponujajo kot samostalna hipoteka, dokaže, da so v dobrem stanu in koliko najemščine nesejo;

5. da se dokaže, da so poslopja — naj se uže ponujajo za hipoteko v zvezi z zemljišči ali samostalno — zavarovana pri kakej tuzemskej požarnjej zavarovalnici.

Določevanje cene pri zemljiščih.

§. 15. Pri zemljiščih določa se cena navadno na podlagi čistega, po davčnem katastru določenega dohodka od istih in sicer na ta način, da se za pravo vrednost vzame 20 krat pomnoženi čisti dohodek zemljišča.

Od te tako določene cene odbiti je cesarski davek s prikkladami in morebitne druge obdobjno vračujoče se denarne ali tem jednake davščine, kakor tudi vsa druga na zemljišči že vknjižena bremena, in še le preostali znesek sme biti merodajen pri posvetovanji o dovolitvi posojila. Prosilec pa je upravičen, tudi zahtevati, da hranilnično rav-

nateljstvo na njegove troške dá vrednost zemljišča določiti po posebnem cenitvenem komisijonu, katerega se mora udeležiti tudi jeden v ravnateljstvenej seji za to določeni člen ravnateljstva. Če in kakršen ozir ima se jemati na poslopja, postranski zaslužek, fundus instruktus ali druge pravice in servitute, o tem določati prepuščeno je upravnemu odboru.

Določevanje cene pri poslopih.

§. 16. Pri poslopih, od katerih se vsaj pet let uže plačuje najmarina, določa se vrednost tako, da se vzame za podlago povprečni letni znesek najemščine, katera se je v poslednjih petih letih za davek fatirala. Od tega zneska pa je odšteti za davek, režijo in ohranitvene troške tretjina ali — z ozirom na stanje, v kakršnem se poslopje nahaja, in na lego njegovo — polovica povprečne najemščine iz petih let. Znesek, ki po tem odbitku ostane, pomnoži se 20krat in produkt te množitve daje vrednost poslopja. Od te vrednosti odbiti je vse obdobjno vračujoče se denarne ali tem jednake davščine, kakor tudi vsa druga na poslopji uže vknjižena bremena in še le preostali znesek sme biti merodajen pri posvetovanji o dovolitvi posojila.

Pri poslopih, od katerih se najmarina ne plačuje še pet let ali od katerih se sploh ne plačuje, ima se za podlago vzeti ona vrednost, katero na lici mesta določi ravnateljstvo po posebnem, na prosilčeve troške delegovanem komisijonu.

A tudi pri poslopih, od katerih se uže pet let najmarina plačuje, ima prosilec pravico zahtevati, da hranilnično ravnateljstvo da določiti na njegove troške vrednost njihovo po dveh večšakah, katerima se ima pridružiti tudi v ravnateljstvenej seji za to določeni člen ravnateljstva.

Določevanje stavbinskega stanja poslopij.

§. 17. Stavbinsko stanje poslopij namreč, ali je dobro, srednje ali slabo, določajo praviloma večšaki, katere izbere hranilnično ravnateljstvo. Stroški, ki vsled tega nastanejo, zadevajo prosilca.

Visokost posojil.

§. 18. Posojati se sme na zemljišča do dveh tretjin, na poslopja pa do polovice izkazane vrednosti po odbitku vseh v §§. 15. in 16. navedenih davščin in bremen. Večja posojila se nikakor ne smejo dovoljevati.

Vračunjenje vknjiženih prioritetnih bremen.

§. 19. Stalna letna izplačila, ki se nahajajo med bremeni, računijo se v 20kratnem znesku.

Bremena, katerih denarna vrednost se ne da določiti, ali ki so izražena v valuti, katera ni postavno navadna, ali katera je odvisna od kurza, po navadi ne smejo biti vknjižena pred hranilnično tirjatvijo. Izjeme dovoljevati sme le mestni zastop.

Prošnje za posojila na vrednostne papirje.

§. 20. Prošnje za posojila na vrednostne papirje morajo biti sestavljene tako, da so iz njih razvidne serije in številke listin, ki se v zastavo ponujajo, nominalna njihova vrednost, znesek, ki si ga prosilec želi izposoditi, in konečno čas, kedaj ga misli povrniti.

Prošnje za posojila druge vrste.

§. 21. Prošnje za posojila, ki v dosedanjih §§. niso omenjena, u. pr. za občinske zajme, posojila na fideikomisna posestva i. t. d., morajo preskrbljena biti z vsemi prilogami, katere v ta namen zahteva upravni odbor.

Rešitev prošenj za posojila.

§. 22. Hranilnična uprava ima pravico prošnjo za posojilo popolnoma odbiti, ne da bi jej bilo potreba povedati zato svojih uzrokov; zamore pa dovoliti tudi manjši znesek posojila, kot onega, ki ga je prosilec želel.

Ako se posojilo dovoli, ima prosilec:

- a) v zmislu hranilničnih pravil in teh določb sestavljeno dolžno pismo izgotoviti, ter pri posojilih na zemljišča
- b) njegovo vknjiženje preskrbeti, in
- c) ta dolžni list z zemljiško-knjižnim izpiskom, iz katerega je povzeti, da je posojilo vknjiženo v oni vrsti, kakor je bilo dovoljeno, predložiti hranilničnemu ravnateljstvu do določene dôbe, ker bi se sicer smatralo, da na dovoljeno mu posojilo ne reflektuje, ter bi se dovoljenje anulovalo.

Izplačilo posojila.

§. 23. Kedar so se spolnili vsi v §. 22. našeti pogoji in potem, ko je plačana bila vknjiževalna pristojbina ter se o tem podal dokaz, izplača se posojilo.

Javna dražba zastavljenih zemljišč in poslopij.

§. 24. Vselej, kedar se ima po javnej dražbi prodati kako zemljišče ali poslopje, na katerem ima hranilnica vknjiženo tirjatev, mora se ravnateljstvo udeležiti po svojem odposlancu poslednje razpisane dražbe in skrbeti, da reši vso hranilnično tirjatev z morebitno zaostalinimi obrestimi in narastlimi troški vred.

Ko bi tega ne bilo mogoče drugače doseči, je ravnateljstvo upravičeno, nepremičnino kupiti za hranilnico, in sicer z zadobljenim dovoljenjem političnega deželnega oblastva. Le v posebno nujnih slučajih mora se nakup izvršiti prej in še-le potem izposlovati gorenje dovoljenje. Tako kupljena posestva morajo se zopet prodati takoj, ko je to mogoče, brez škode za hranilnico (§. 23. ad 8 pravil).

Hranjevanje hranilničnega premoženja.

§. 25. Vsi denarji, vrednostni papirji in vse denarne listine imajo se shranjevati v blagajnici s trojnimi zapori.

Dva člena ravnateljstva in hranilnični blagajnik imajo vsak po jeden ključ do teh blagajnic. Blagajniku smejo se iz glavne blagajnice izročati le one gotovine, ki so neobhodno potrebne za tekoče izdatke (§. 38. pravil).

Reservni ključi vseh hranilničnih blagajnic vložijo se v trdno platno, katero se preveže navskriž z vrvice in zapečati z mestnim pečatom, dalje s pečatom županovim in pečatom predsednika upravnega odbora in shrani potem v tresoru glavne mestne blagajnice. Ko bi se ti rezervni ključi potrebovali kedaj, treba je, da se v navzočnosti mestnega župana, predsednika upravnega odbora in mestnega blagajnika, predno se odpečatijo, konstatuje neporušenost pečatov ter spiše o tem zapisnik.

Skontrovanje blagajnic.

§. 26. Upravni odbor ima najmanje vsak mesec po jedenkrat skontrovanje blagajnic, v katerih se hranijo gotovine, vrednostni papirji in listine. To skontrovanje vršiti se ima vedno nepričakovano in sicer na poziv predsednika upravnega odbora. Pri skontrovanji mora vedno navzočih biti po pet upravnih odbornikov. Red, v katerem imajo upravni odborniki prihajati pri skontrovanji na vrsto, določa upravni odbor; navod, kako se ima skontrovanje vršiti, izgotovi pa mestni zastop.

O vsakem skontrovanji ima se izgotoviti zapisnik, ki se predloži plenumu upravnega odbora, potem pa shrani v blagajnici.

Sklepanje računov.

§. 27. Hranilnica sklepa svoje račune konci meseca junija vsacega leta poluletno, konci decembra pa za vse leto. Najdalje do 31. januarja naslednjega leta mora pa sestavljena biti uže bilancija, katero ima ravnateljstvo predložiti v pregled upravnemu odboru, potem pa v potrdilo mestnemu zastopu v zmislu §. 39. hranilničnih pravil.

Pojasnila iz udeležniške kapitalske knjige in iz knjig o privatnih dolžnikih.

§. 28. Pojasnila iz udeležniške kapitalske knjige in iz knjig o privatnih dolžnikih podajati se smejo razun sodiščem v slučajih kazenskih preiskav in zapuščinskih obravnav le po predarku in odredbi pisarničnega ravnatelja.

Št. 1439.

Predstojeca izvrševalna določila se v smislu §. 31. pravil mestne hranilnice ljubljanske s tem potrjujejo.

C. kr. deželna vlada na Kranjskem.

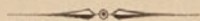
V Ljubljani dne 10. februarija 1889.

L. S.

C. kr. deželni predsednik:

Winkler l. r.

Računsko kazalo za obresti.

Pre-

kako se kapital v 20ih letih povikša,

Konci		Znesek kapitala z 4 %							
semestra	leta	1		2		3		4	
		gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.
1.	1.	1	2	2	4	3	6	4	8
2.		1	4	2	8	3	12	4	16
1.	2.	1	6	2	12	3	18	4	24
2.		1	8	2	16	3	24	4	32
1.	3.	1	10	2	20	3	30	4	40
2.		1	12	2	24	3	36	4	48
1.	4.	1	14	2	28	3	42	4	56
2.		1	16	2	32	3	48	4	65
1.	5.	1	18	2	36	3	54	4	74
2.		1	20	2	40	3	61	4	83
1.	6.	1	22	2	44	3	68	4	92
2.		1	24	2	48	3	75	5	1
1.	7.	1	26	2	52	3	82	5	11
2.		1	28	2	57	3	89	5	21
1.	8.	1	30	2	62	3	96	5	31
2.		1	32	2	67	4	3	5	41
1.	9.	1	34	2	72	4	11	5	51
2.		1	36	2	77	4	19	5	62
1.	10.	1	38	2	82	4	27	5	73
2.		1	40	2	87	4	35	5	84
1.	11.	1	42	2	92	4	43	5	95
2.		1	44	2	97	4	51	6	6
1.	12.	1	46	3	2	4	60	6	18
2.		1	48	3	8	4	69	6	30
1.	13.	1	50	3	14	4	78	6	42
2.		1	53	3	20	4	87	6	54
1.	14.	1	56	3	26	4	96	6	67
2.		1	59	3	32	5	5	6	80
1.	15.	1	62	3	38	5	15	6	93
2.		1	65	3	44	5	25	7	6
1.	16.	1	68	3	50	5	35	7	20
2.		1	71	3	57	5	45	7	34
1.	17.	1	74	3	64	5	55	7	48
2.		1	77	3	71	5	66	7	62
1.	18.	1	80	3	78	5	77	7	77
2.		1	83	3	85	5	88	7	92
1.	19.	1	86	3	92	5	99	8	7
2.		1	89	3	99	6	10	8	23
1.	20.	1	92	4	6	6	22	8	39
2.		1	95	4	14	6	34	8	55

gled

ako se obresti ne vzdigajo.

obresti vred, ako so se v hranilnici pustile, od vloge

5 gld.		10 gld.		20 gld.		30 gld.		40 gld.		50 gld.		100 gld.	
gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.
5	10	10	20	20	40	30	60	40	80	51	—	102	—
5	20	10	40	20	80	31	21	41	61	52	2	104	4
5	30	10	60	21	21	31	83	42	44	53	6	106	12
5	40	10	81	21	63	32	46	43	28	54	12	108	24
5	50	11	2	22	6	33	10	44	12	55	20	110	40
5	61	11	24	22	50	33	76	45	2	56	30	112	60
5	72	11	46	22	95	34	43	45	93	57	42	114	85
5	83	11	68	23	40	35	11	46	86	58	56	117	14
5	94	11	91	23	86	35	81	47	71	59	73	119	48
6	5	12	14	24	33	36	52	48	78	60	92	121	86
6	17	12	38	24	81	37	25	49	67	62	13	124	29
6	29	12	62	25	30	37	99	50	64	63	37	126	77
6	41	12	87	25	80	38	74	51	68	64	63	129	30
6	53	13	12	26	31	39	51	52	71	65	92	131	88
6	66	13	38	26	83	40	30	53	76	67	23	134	51
6	79	13	64	27	36	41	10	54	83	68	57	137	20
6	92	13	91	27	90	41	92	55	92	69	94	139	94
7	5	14	18	28	45	42	75	57	3	71	33	142	73
7	19	14	46	29	1	43	60	58	17	72	75	145	58
7	33	14	74	29	59	44	47	59	33	74	20	148	49
7	47	15	3	30	18	45	35	60	51	75	68	151	45
7	61	15	33	30	78	46	25	61	72	77	19	154	47
7	76	15	63	31	39	47	17	62	95	78	73	157	55
7	91	15	94	32	1	48	11	64	20	80	30	160	70
8	6	16	25	32	65	49	7	65	48	81	90	163	91
8	22	16	57	33	30	50	5	66	78	83	53	167	18
8	38	16	90	33	96	51	5	68	11	85	20	170	52
8	54	17	23	34	63	52	7	69	47	86	90	173	93
8	71	17	57	35	32	53	11	70	85	88	63	177	40
8	88	17	92	36	2	54	17	72	26	90	40	180	94
9	5	18	27	36	74	55	25	73	70	92	20	184	55
9	23	18	63	37	47	56	35	75	17	94	4	188	24
9	41	19	—	38	21	57	47	76	67	95	92	192	—
9	59	19	38	38	97	58	61	78	20	97	83	195	84
9	78	19	76	39	74	59	78	79	76	99	78	199	75
9	97	20	15	40	53	60	97	81	35	101	77	203	74
10	16	20	55	41	34	62	18	82	97	103	80	207	81
10	36	20	96	42	16	63	42	84	62	105	87	211	96
10	56	21	37	43	—	64	68	86	31	107	98	216	19
10	77	21	79	43	86	65	97	88	3	110	13	220	51

1889.

Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.

Dodatek

k pravilom mestne hranilnice ljubljanske,

obsegajoč premembe pravil in izvrševalnih določeb, sklenene vsled predloga upravnega odbora hranilničnega v sejah občinskega sveta z dne 8. aprila in 17. novembra 1891. leta, tičóče se paragrafa 4., 8., 16. do 25., 27., 29. in 36.

§. 4. sklicuje se sedaj na §§. 24. in 22., namesto na §§. 23. in 21.

§. 8.

Visokost obresti, katere se plačujejo od vlog, ustanavlja po denarnem in časovnem razmerji občinski svet. Ako bi kaka preuredba v merilu obresti kratila pravice strank, objaviti jo je vsaj mesec prej ko stopi v veljavo s pristavkom, da je vložnikom dano na voljo, vzeti nazaj svoje vloge v primernem roku, ki ga je tako določiti, da poteče pred dôbo, s katero ta preuredba postane veljavna.

Hranilnica obrestuje vloge, vložene v prvi polovici meseca do vštetega 15., od 16. istega, one pa, ki se vložijo v drugi polovici meseca, od 1. prihodnjega meseca. Pri izplačevanju se pa dajo obresti za zneske, v prvi polovici meseca vzdignene, do konca preteklega, za zneske, v drugi polovici meseca vzdignene pa do 15. tekočega meseca.

Obresti se računijo le od števila goldinarjev, krajcarji, čez goldinarje vloženi, ali pa kot obresti pripisani ostanejo neobrestovani.

Kadar se računijo obresti, ni gledati na kake drobce v krajcarjih.

§. 16.

Vsak, kdor prinese hranilnično knjižico in pride po vlogo ali obresti, velja za njenega lastnika ali za njegovega upravičenega pooblaščenca, ako izplačila ne ovira:

- a) v §§. 20. in 21. omenjena amortizacija,
- b) sodiška prepoved v zmislu §. 23.,
- c) začasna zaznamba v zmislu §. 19.,

d) ako ni lastnik, ki je v knjigah zapisan, v njih zaznamoval in podpisal pridržka, da se sme vloga izplačati le njemu samemu ali njegovemu cesionarju ali pooblaščenцу,

e) ako ni izdana k dotični hranilnični knjižici obrestna knjižica (§. 17.).

Za take pridržke mora v vsakej hranilnične knjižici biti odprta posebna rubrika.

§. 17. (nov).

H hranilničnim knjižicam, katere so deponovane, izdajejo se na zahtevanje proti temu, da se knjižice same ob enem vinkulujejo v tem zmislu, obrestne knjižice, v katerih dotična za to kompetentna oblast vpiše in hranilnica na znanje vzame upravičenje istega, kateremu naj se izplačujejo obresti.

Na take obrestne knjižice izplačujejo se za dobo upravičenja obresti upravičencu ali njega pooblaščenцу brez prinosa hranilnične knjižice.

Duplikatov takih obrestnih knjižic pa hranilnica ne izdaje, temveč je treba, da se v slučaju izgube take obrestne knjižice dotična hranilnična knjižica realizuje in glavnica, eventualno z obrestmi vred, naloži na novo hranilnično knjižico, h kateri se more dobiti nova obrestna knjižica.

Obrestno knjižico je treba ob svojem času predložiti dotični oblasti, da ona hranilnično knjižico izroči iz depositnega urada.

Opomnja. Ker je predstoječi §. nov, premakniti je dosedanje §§. 17. do vštete 24. za jedno številko više, namreč na 18. do vštete 25.

§. 19. (doslej 18.).

Ko bi se kaka vložna ali obrestna knjižica izgubila, na voljo je dano dotičnej stranki, da naznani izgubo zavodu z natančnim sporočilom svojega imena, stanu in stanovanja. To naznanilo mora se zaznamovati in ima za nasledek, da hranilnica ne sme na takovo knjižico izplačati niti kapitala, niti obrestij nikomur, ki se ne more zadostno izkazati o lastništvu njenem.

Taka zaznamba pa velja le 30 dnij, v katerem času se stranki prepušča, storiti potrebne korake potom pravnega postopka in to tem gotoveje, ker bi se sicer po preteku te dōbe zaznamba izbrisala.

§. 23. (doslej 22.).

Sodiške prepovedi hranilničnih vlog ovirajo pravico posestnika hranilnične knjižice, da vzdigne glavnico ali obresti.

§. 24. (doslej 23.).

Mestna hranilnica ljubljanska upravičena je porabljeni vloge in lastno svoje premoženje tako-lè:

1. Da jih obrestonosno posoja na nepremična posestva s sirotinsko varnostjo, pred vsem v Ljubljani in v okraji ljubljanske okolice, potem v vojvodini Kranjskej sploh in izjemoma tudi v ostalih v državnem zboru zastopanih kraljestvih in deželah tako, da imate obe stranki pravico poluletné odpovedi celega dolga in da se ob jednom določijo stalni vračilni obroki ter s pogojem, da so poslopja, na katera se posoja, zavarovana pri kakej tuzemskej požarneji zavarovalnici ali da se zavarujejo poprej; dalje s pogojem, da se sme ves kapital z dolžnimi obrestmi vred terjati nazaj brez predidoče odpovedi, če se obrestni ali dogovorjene anuitète niso plačale najkasneje v šestih tednih potem, ko so zapadle, in slednjič s pogojem, da dolžniki povrnejo vse stroške, ki narastejo vsled odpovedi, odstopa (cesije), pobotavanja in izterjevanja in da se podvržejo rednemu sodišču hranilnice.

2. Da jih posoja občinam, ki so upravičene sprejemati in odplačevati posojila potom davkovskih priklad v lastnem delokrogu ali pa so prejele zakonito predpisano dovoljenje zato, proti vračilu v obrokih in poluletnemu antecipativnemu obrestovanju.

3. Da jih z dovoljenjem političnega deželnega oblastva posoja javnim, občekoristnim, na načelo vzajemnosti postavljenim zavodom, istotako proti vračilu v obrokih in poluletnemu, antecipativnemu obrestovanju.

4. Da jih posoja proti zastavljanju avstrijskih državnih zadolžnic in drugih tem jednakih kreditnih papirjev, delnic priv. avstro-ogerske banke, tuzemskih na Dunajskeji borzi zaznamovanih zastavnih listov, dalje polnovplačanih delnic in efektov iz prioritêtnih posojil takošnih tuzemskih obrtnih podjetij, katerih dohodek je zagotovljen vsled državnega poroštva, in konečno kovanega v prometu stoječega zatega in srebernega denarja.

5. Da eskomptuje lastne hranilnične knjižice in izžrebane državne srečke.

6. Da eskomptuje v Ljubljani plačilne (ne samo domicilovane), ne kasneje ko v šestih mesecih zapadajoče menice, ki imajo poleg podpisa vlagatelja, čegar plačilna zmožnost se mora sploh priznavati, še podpis jedne protokolovane ali vsaj prav sigurne firme, ali jednega takega protokolovanega društva, katero je ustanovljeno na podlagi

vzajemnosti ali ima pa tak poroštven zaklad, da se sploh priznava njegova plačilna zmožnost.

7. Da kupuje take vrednostne listine, na katere sme vsled gorjenjega odstavka 4. posojati.

8. Da kupuje posestva, če je tega v varnost hranilnice treba takrat, kedar bi taka posestva, na katerih ima hranilnica izposojen denar, prišla na eksekutivno prodajo in bi se bilo bati, da se utegnejo pri drugi dražbi prodati tako nizko pod cenilno vrednostjo, da bi skupilo ne zaleglo popolnoma za hranilnično terjatev.

Za slehrni nakup te vrste treba je poprej zadobiti dovoljenja političnega deželnega oblastva in le, ko bi se to ne moglo zgoditi zaradi nujnosti, naj se to dovoljenje zadobi kasneje.

Tudi se imajo taka posestva zopet prodati takoj, ko je le mogoče izvršiti to brez škode za zavod.

Razen tega smejo se s poprej zadobljeno dovolitvijo političnega deželnega oblastva, kupovati, toda le iz rezervne zaklade, posestva, katera potrebuje hranilnica za lastno poslovanje.

9. Da jih nalaga v c. kr. poštni hranilnici pri poslovanji z vlagatelji in dolžniki.

Za načina porabe, našteta ad 2. in 3. treba je vedno sklepa hranilničnega upravnega odbora in odobrenja političnega deželnega oblastva.

§. 25. (doslej 24.).

Posojila na vrednostne v §. 24. ad 4. imenovane papirje morejo se dovoljevati najdalje na dōbo 6 mesecev in sicer do treh četrtin borzne vrednosti dotičnega dné. Kadar posojilo na vrednostne papirje zapade, in se ne povrne, sme je hranilnica ne samo v zmislu minist. naredbe z dne 28. oktobra 1865. leta, št. 110 dr̄. zak. izterjati, ampak je tudi upravičena v zmislu minist. naredbe z dne 2. februarija 1852. št. 42. dr̄. zak. po zapriseženih senzalih prodati zastavljene vrednostne papirje brez dogovora sē stranko in brez sodnega postopanja, celo tudi brez konkurzne obravnave, ter si iz skupila svojo tirjatev izplačati.

Ako pa se je posojilo povrnilo pred pogojeno dobo, ne povrne se odpadajoči znesek obresti.

Hranilnična tirjatev pa tudi zapade, če vrednost zastavljenih papirjev pade do treh četrtin one kurzne vrednosti, katero so imeli, ko so bili zastavljeni. — Ako v takem slučaju dolžnik v 24 urah po znižanem kurzu in vsled tega provzročeni izplačnosti tirjatve ne dopolni

prvotne zastavne vrednosti s tem, da pomnoži pokritje ali ako stvari ne spravi s tem v predpisano prvotno razmerje, da uplača primeren znesek, upravičena je hranilnica, postopati v zmyslu predstojęćih določil (odstavek 1. tega paragrafa).

Na kovani denar hranilnica daje posojila le do štirih petin nominalne vrednosti in to k večemu na 6 mesecev.

Dosedanji §. 25. odpade.

§§. 27. in 29. sklicujeta se na §. 24. namesto na §. 23.

§. 36.

Hranilnica se imenuje „**mestna hranilnica ljubljanska**“.

Odpravke upravnega odbora podpisujeta predsednik ali njegov namestnik in jeden odbornik; odpravke ravnateljstva pa predsednik ali njegov namestnik in pisarnični ravnatelj.

Predsednik upravnega odbora ali njegov namestnik zastopa hranilnico oblastvom in tretjim osebam nasproti. On ali njegov namestnik potrjuje tudi sprejem vseh uradnih in sodiških vročeb.

Javna razglasila hranilnična vršę se pravomočno po uradnem časniku, v Ljubljani izhajajočem.

Št. 1033.

Vsled pooblastitve vis. c. kr. ministerstva notranjih stvari z dnę 18. januarija 1892., št. 26263. ex 1891., potrjuje s tem pričujoči dodatek k pravilom mestne hranilnice ljubljanske

c. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani dnę 22. januarija 1892.

Za deželnega predsednika

c. kr. vladni svętnik:

J. Dralka m. p.

Nastopni §§. izvrševalnih določeb k pravilom mestne hranilnice ljubljanske se glasè odslej tako-lè:

§§. 2. in 4. sklicujeta se na §. 24. pravil namesto na §. 23. pravil.

§. 12.

Posojila, katera so se dovolila na določeno dobo, amortizujejo se s poluletnimi amortizacijskimi kvotami.

Od posojil, dovoljenih na nedoločno dōbo, treba isto tako poluletno plačevati obresti. — Za vplačilo amortizacijskih kvot in obresti čakala bode hranilnica najdalje šest tednov po plačilnem dnevu; potem pa je upravičena postopati proti netočnim plačnikom sodiško ali pa tudi zahtevati nazaj ves kapital z dolžnimi obrestmi vred brez kake odpovedi.

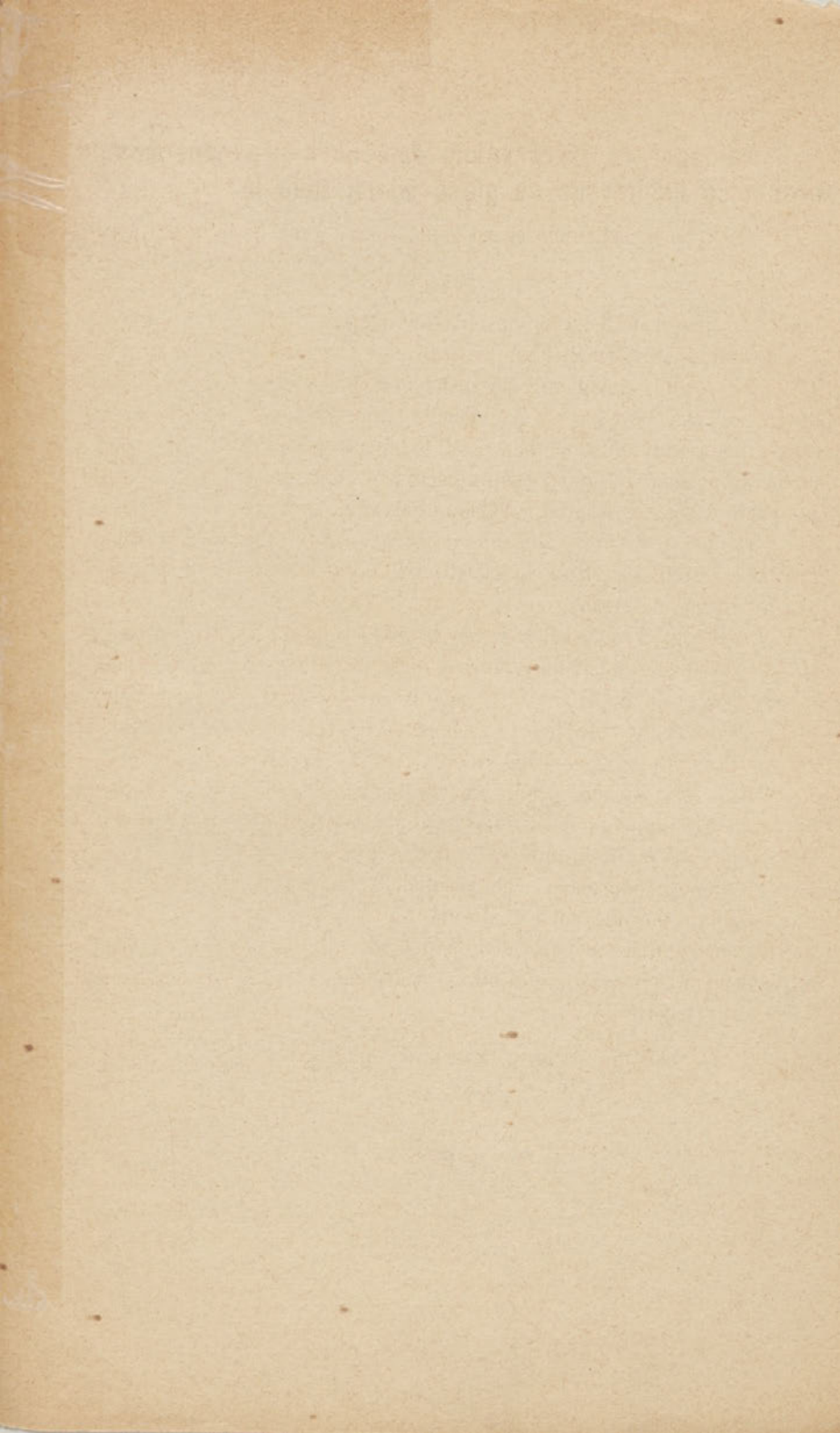
V obzira vrednih slučajih je ravnateljstvo upravičeno, rok za vplačilo dolžnih obresti še podaljšati. Isto tako sme ravnateljstvo ustaviti pričeto tožbo in izvršbo.

Vsakemu izposojevalcu izroči hranilnica dolžno knjižico, v katerej se na levi strani zaznamuje znesek posojila ter navedó obresti, katere je od tega posojila plačevati, in pogoji povračevanja. Na desni strani te knjižice vpisuje hranilnica plačane amortizacijske kvote, obresti in — pri posojilih na nedoločno dōbo — odplačila.

Ako kak dolžnik pošlje amortizacijsko kvoto, obrestni obrok ali odplačilo hranilnici po pošti, smatrati ima poštnopremijni list za dokaz storjenega plačila in hraniti ga v dolžni knjižici.

Kedar je odplačano celo posojilo, vrne hranilnica dolžni list in — kedar je posojilo bilo vknjiženo na posestvo — izda na stroške dolžnikove izknjižbeno pobotnico, podpisano od predsednika upravnega odbora ali njegovega namestnika, pisarničnega ravnatelja in jednega člana ravnateljstva.

§. 24. sklicuje se na §. 24. pravil namesto na §. 23. pravil.

Slovenska knjižnica

6K M

C 8239

66009004705

COBISS

Knjižnica ljubljana